

paa det foreliggende Grundlag. Men her kommer Hovedmomentet. Mindretallet vilde netop forlade dette Grundlag. Nu spørger jeg: Hvor er det muligt, at man kan gaa ind i en Kommission med et bestemt Grundlag at arbejde paa, at man kan være med at give to første, tre anden og en tredje Præmie, altsaa i alt 6 Præmier — i 1887 var der 32 Projekter, hvoraf intet fik Præmie — og saa bagefter sige: Men det er Snavs alligevel. Saadan var det jo imidlertid, og det var Forvarslerne til den Uro, der senere opstod. En Maaned efter at Indberetningen var afsendt, det var den 3. April 1905, kom der under den 4. Maj en Skrivelse til Ministeriet fra Akademisk Arkitektforening. Den var maaske instigeret i den Retning eller havde selv faaet den Opfattelse, at Grundlaget var slet. Vist er det, at 4 af de 5 Arkitekter i Kommissionen hævdede dette. Denne Skrivelse gik aabent og ærligt ud paa at anmode Ministeren om at lade afholde en ny Konkurrence. Saadan stod Sagen, og vi vide, at som det gaar i andre Lande, gaar det ogsaa her: naar der først dygtigt agiteres for en Sag, kan den pustes op til overordentlig meget, og der blev ved denne Lejlighed agiteret med stor Voldsomhed, Pressen tog livlig Del i Debatten, Forslag fra den ene og den anden Side drattede ned over os, man var ikke tilfreds med de 63 Forslag, der forelaa dels fra den forrige og dels fra den nuværende Konkurrence. Der fremkom mangfoldige ny Forslag, ikke ledsagede af Tegninger, men indeholdende nøjagtige Udviklinger af, hvorledes man ønskede Slottet opført, Forslag, som alle sammen byggede paa et nyt Grundlag. Og hvilket Grundlag? Det Grundlag, at Rigsdagen skulde udskilles og have sin egen Bygning. Lad os nu et Øjeblik se paa dette Grundlag. Det har været fremme i Rigsdagen mangfoldige Gange. De tidligere Ministerier gjorde sig stor Umage for, at Ruinen ikke skulde blive liggende for længe, og kom med Forslag paa Forslag, derunder ogsaa med Forslag om at udskille Rigsdagsbygningen. Til det allerførste Forslag forelaa der en fuldfærdig Tegning fra en af Verdens store Arkitekter, Theophilus Hansen. Men man var ikke tilfreds med den; den var bygget paa for store Tanker til, at den kunde passe ind i vore smaa Forhold. Han forelagde saa ny Tegninger og paa et lidt andet Grundlag, men heller ikke dem kunde man være tilfreds med. Saa kom den første Konkurrence i 1887, men der blev som sagt ingen Præmier ud-

delt. Alle disse Planer havde forudsat, at naar Rigsdag og Kongeslot skulde sammenbygges, skulde Kongen have Bolig i Slottet. Paa dette Punkt er der en Forskel mellem det nuværende Grundlag og det tidligere, idet Kongen nu kun skal have Repræsentationslokaler der. Den Bevægelse, jeg før omtalte, blev efterhaanden saa stærk, at Dønningerne af den ogsaa mærkedes indenfor denne Bygnings Mure, og det saa jo et Øjeblik ud, som om Sagen denne Gang atter skulde gaa i Stykker. Det skete imidlertid ikke.

Naar man nu spørger: Hvis Folketinget havde forkastet Forslaget, under hvilken Form maatte det da helst være sket. Den simpleste og mindst tidsspildende Form foreligger i et Ændringsforslag i Folketingets Betænkning, hvilket Ændringsforslag gaar ud paa at forandre Beslutningen, saaledes at den ikke kommer til at angaa selve Opførelsen af Christiansborg Slot, men i Stedet for kun opstiller et Grundlag for en ny Konkurrence. Og der tilføjedes under Debatten i Salen, at det vilde jo kun forhale Sagen et Aar. Men naar man tager Varsler af, hvad der er sket tidligere i denne Sag, og naar man ved, at de konkurrerende Arkitekter ingenlunde have fundet Tiden for rigelig, er det jo et ganske simpelt Regnestykke, at en ny Konkurrence vil kræve en Del Tid, mindst 2 Aar; først om 2 Aar kunde man altsaa tage fat paa Sagen i Rigsdagen. Og hvorledes det saa vilde gaa med den, er der jo ingen, som kan sige. Jeg for mit Vedkommende betragter en Fravigelse af Grundlaget, altsaa en Mangel paa Tilslutning til Planen her, som en foreløbig Dødsdømmelse af Christiansborg Slots Genopførelse. Jeg betragter nemlig dette som et sidste Forsøg, og dersom det ligesom alle de tidligere mislykkes, vil jeg anse det for et ilde Varsel for Fremtiden. Jeg er overbevist om, at man ikke vil kunne nøjes med den Minimumstid af 2 Aar, som man har forudsat, og som man endog vilde sætte ned til 1 Aar, men at det vil tage mange Gange 2 Aar, maaske en hel Menneskealder, og ingen kan jo forudsige, hvorledes Forholdene da ville stille sig. Alle vide, hvor vanskeligt det har været at faa Forslaget herop, idet det først er naaet til os i den 12te Time — om det sømmelige deri vil jeg ikke tale. Men det er dog nu kommet herop, nu have vi det i Haanden, og saa siger jeg: Grib det, lad ikke denne Ruin blive liggende længere dernede.

Men vil man spørge mig: Hvad siger